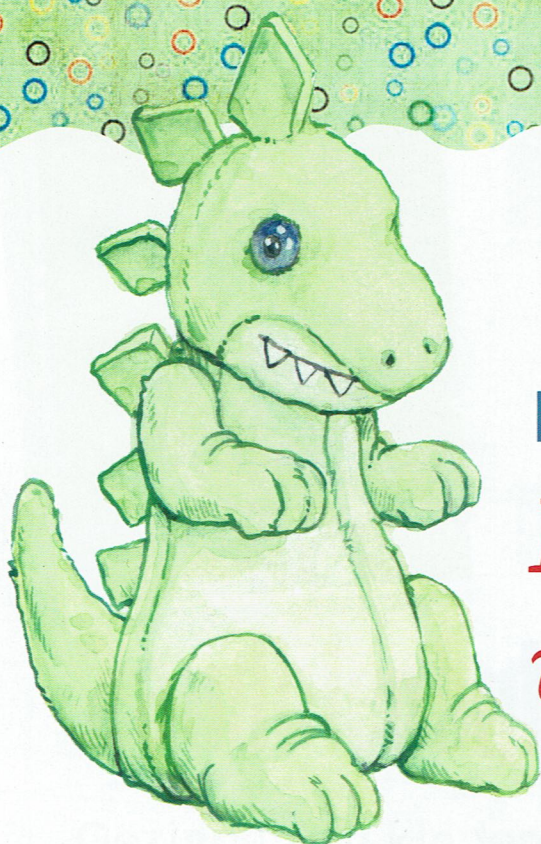




Een dag in de babygroep - *De binnenkomst van Bram*

Met haar boek *Een dag in de babygroep* introduceert Hedie Meyling het werk van kinderarts Emmi Pikler. Het boek bevat diverse theoretische teksten, maar begint met een 'fictief' verslag van een dag in de babygroep. Hedies stagiaire Hannah beschrijft voor haar afstudeerscriptie een hele dag op de groep waar ze werkt. Via Hannahs verhaal volgt de lezer de motorische, cognitieve en sociale ontwikkeling van acht kinderen in de leeftijd van 5 tot 23 maanden. Te beginnen met de binnenkomst van Bram.

Moeder Annet en zoon Bram (5 maanden) komen meestal met frisse bloesjes op de wangen binnen. Bram is vaak al heel vroeg wakker 's ochtends, maar er is net geen tijd om hem thuis nog even te laten slapen voordat hij naar de opvang gaat. Daarom heeft Annet er de gewoonte van gemaakt om met de wandelwagen te komen, als het weer het toelaat. Het is een wandeling van bijna drie kwartier en in die tijd slaapt Bram. Moeder heeft de net wakker geworden Bram op haar arm. Ze heeft een grote tas over haar schouder met nieuwe kleertjes, twee knuffels (ze weet nog niet welke Bram zal kiezen als zijn lievelingsknuffel), ingevroren moedermelk en een buitenslaapzak. Bram mag vanaf deze week voor het eerst buiten slapen en zijn moeder wil graag dat hij dat in zijn eigen slaapzak doet. Thuis slaapt Bram ook buiten in de wandelwagen.

Maaïke ontvangt ze. 'Hallo Annet... dag Bram! Wat zien jullie er weer lekker fris uit.'

'Ja het was een heerlijke wandeling, ik geniet zo van het voorjaar. Ik heb borstvoeding en een zelfgemaakt groentehapje meegenomen.

Vanwege zijn huid zegt het consultatiebureau dat het beter is eerst met wat hapjes gepureerde groente te beginnen. Het is wat vloeibaar, dus je kunt het hem met een eierlepelje geven of laten drinken uit een glaasje. Een paar hapjes of slokjes voor de fles, de fles van vanmiddag. Het hoeft niet op, het is meer een introductie van iets nieuws. Hij pakt de fles nu ook wat beter met die nieuwe speen erop, maar bij mij wil hij natuurlijk alleen de borst. Alex of mijn moeder geven hem wel de fles. Als hij nou niet de fles wil, dan kun je mijn melk ook uit een glaasje geven, dat gaat ook wel. Ik heb besloten om niet meer langs te komen om hem de borst te geven. Op de een of andere manier lijkt mij dat te verwarrend voor hem en voor mijzelf trouwens ook, iedere keer weer dat afscheid... ik vind het al moeilijk genoeg. Ik weet dat hij het hier goed heeft, maar toch!'

Maaïke heeft aandachtig geluisterd naar moeders instructies. Toen de ouders van Bram zich aanmeldden voor ons kinderdagverblijf hoorden ze voor het eerst over Pikler. De moeder van Bram is psychologe en ze was direct geïnteresseerd. Brams vader, die bij de afdeling Welzijn van de gemeente werkt, was wat huiverig: 'Alweer

een nieuwe stroming?' vroeg hij. Brams moeder was er al tijdens haar zwangerschap helemaal ingedoken en kwam uit bij de blog van Janet Lansbury (Piklers gedachtegoed in VS).

Ze vertelde enthousiast dat die blogs haar door de eerste maanden van Brams leven hebben gelooft. Onze werkwijze is haar dan ook zeer vertrouwd. Brams vader heeft het er moeilijker mee. Sommige door de gemeente gesubsidieerde opvoed- en ontwikkelingsprogramma's waar hij mee werkt, stroken niet met de 'nieuwe ideeën' die zijn vrouw nu volgt met zoon Bram.

Zo 'nieuw' zijn die ideeën niet. Emmi Pikler studeerde van 1920-1930 voor kinderarts in Wenen. Vanaf 1935 had ze tien jaar lang een eigen praktijk in Boedapest waar ze gezinnen zeer intensief begeleidde. Na de Tweede Wereldoorlog kreeg ze in 1946 de leiding over het zuigelingentehuis 'Lóczy'. Het Pikler Instituut bestaat nog steeds. Er is nu een kinderdagverblijf en ze begeleiden SpeelRuimte-groepen voor ouders en kinderen. Verder komen er professionals van over de hele wereld trainingen volgen.

Maaïke vraagt: 'Zal ik Bram van je overnemen? Dan kun jij de tas uitpakken.' Ze wacht rustig met haar armen langs haar lichaam totdat moeder eraan toe is om Bram aan haar te geven. 'Oh, eh ja graag.' Moeder laat haar tas van haar schouder op de grond glijden en wendt zich tot Bram: 'Dag liefje, we zijn weer bij de opvang en hier is Maaïke en die gaat vandaag weer voor jou zorgen... wat kijk je mij aan?' Ze draait Bram zodat ze hem makkelijk aan Maaïke kan overgeven, die op haar beurt klaarstaat om hem van haar over te nemen.

'Hallo, Bram, nu ben je bij mij op de arm... ja mama is nog hier. Mama gaat jouw eten in de ijskast zetten... en de kleren in jouw mandje doen. Vandaag kom je hier weer spelen en eten en slapen. Ik ga je nu in de bovenbox leggen.'

Maaïke loopt rustig door de ruimte en benoemt op zachte toon wat Bram allemaal ziet: 'Hier is de box, daar leg ik je neer. Je lacht, herken je het weer? Hier is het rode doekje met de stippen en hier heb ik de houten rammelaar. De plastic sleutels waar jij zo graag op kauwt, liggen daar.' Op dat moment komt moeder Annet aangelopen met een van de knuffels. 'En hier is Aap, jouw transitional object,' voegt ze er lachend aan toe. Ze gebruikt vaker psychologische vaktermen. Bram pakt Aap met beide handen stevig vast en drukt hem tegen zich aan.

'Zo te zien is Aap het overgangsobject geworden.'

'Gelukkig, die vind ik stiekem ook het leukst, mijn man vindt de groene dino stoer.'

Overgangsobject, (transitional object) is een begrip van de Britse kinderarts en psychoanalyticus D.W. Winnicott (1896-1971). Het is een object dat overgangen gemakkelijker kan maken, het helpt angsten te reguleren. Vaak is het in eerste instantie een doekje of dekentje, soms een T-shirt van moeder en wat later kan het kind een knuffel 'kiezen'.

Vraag:

Had jij vroeger ook zo'n troost-/overgangsobject?

Bram heeft de lange staart gevonden en is die aan het betasten. Het is duidelijk dat zijn moeder er moeite mee heeft om weg te gaan. Maaïke: 'Zullen we Bram met zijn Aap alleen laten... Is het lastig voor je?'

Annet knikt.

Maaïke: 'Ik begrijp het, het valt niet mee om de zorg voor je baby over te dragen. Als je vragen hebt of als je even je hart wilt luchten, dan weet je dat je altijd bij onze pedagoog Anna terecht kunt. Ze heeft ook iedere week spreekuur. Je hoeft daarvoor geen enorme problemen te hebben, zoals de mensen die naar jouw praktijk komen.' Annet lacht: 'Dank je, lief van je, ik zal er eens over denken. Dag mijn liefste Brammetje, mama gaat naar haar werk.' Ze kust hem innig en nog een keer en nog een keer. Als ze klaar is, doet Maaïke het hekje naar beneden en veilig op slot. Ze laten een tevreden Bram met zijn Aap achter.

Als observator aan de kant ben ik aangedaan door de rustige en respectvolle manier waarop er wordt omgegaan met ouder en kind. Ik prijs mij opnieuw gelukkig dat ik op deze plek stage mag lopen. ◀



Verder lezen?

Hedi Meyling is auteur van het boek *Een dag in de babygroep* dat in maart 2020 bij Uitgeverij SWP verschijnt. Dit jaar verschijnt in elke KIDDO een speciale bewerking van een hoofdstuk uit het boek.

**Een dag
in de
babygroep**
Gedownload op de website van Emma Pikler



Hedi Meyling